

Underliga djur i vår "FFV-hage" ...

Får man vara klädd hur som helst om man jobbar inom FFV? Svar: Ja, åtminstone om man kommer direkt från en 50-årsuppvaktning och inte har hunnit byta om... Det här gänget jobbar vid FFV Materialteknik i Arboga. Den 23 februari fyllde deras gruppchef **Lennart Stjernström** 50 år och eftersom han nyss flyttat ut på landet, tyckte arbetskamraterna att de skulle försöka "smälta in i bondgårdsmiljön", när de åkte för att uppvakta honom. Förutom hönan, grisen och katten på bilden hade de sällskap av kycklingen **Siv Arenskog**, vådurskaninen **Ingegerd Dahlgren**, bondmoran **Pauli Mäenpää** och bonddrängen **Rolf Thiger**. Jubilaren väcktes innan högtidsdagen grytt av de anstormande "djuren" med "skötare", samt av de rytmiska klangerna från Bröderna Djups låt "Livet på landet". Om 50-åringen fortfarande tycker att det är fridfullare att bo på landet än i staden, berättar inte historien...

Som höna ser vi **Christina Ingwall-Johansson**, grisen heter **Susanne Sköld** och katten **Siv Daunfeldt-Karlsson**.

Foto: **Ingemar Kjellberg**.

Visst är vår tidning öppen för debatter!

Hur ska vi få igång en välgörande debatt i Tech-In? Hur engagerar vi bäst alla anställda att delta med debattinlägg och synpunkter?

Det var en bland många frågor som diskuterades, när tidningens redaktionsråd träffades i Linköping den 4 mars.

Då presenterades också riktlinjerna för intern information inom Aerotech-gruppen i framtiden. En gång för alla har vi slagit fast att "förändring är världens väsen" – det gäller också på det här området.

Redan idag får Aerotech-gruppens svenska bolag Tech-In. Från och med 1987 är det meningen att de också ska inbjudas att medverka i tidningen, det vill säga: vi ska bereda utrymme för artiklar och annat material från Ostermans Aero AB, Air Target och ASE Europe AB.

Men vi vill även nå våra utländska bolag med intern information. Därför kommer vi att försöka oss på att göra ett sammandrag av de mest intressanta artiklarna och ge ut en speciell tidning för våra engelsktalande arbetskamrater.

Hur dessa båda förändringar påverkar utgivningsfrekvens och sidantal är svårt att säga innan vi provat. Det finns självfallet många frågor och funderingar att ta ställning till, men det kommer inte att hindra oss från att göra allvar av planerna på en Aerotech-tidning.

Väcka intresse

En av anledningarna till att vi har en personaltidning är att vi vill väcka intresse för den verksamhet vi bedriver. Det målet tänker vi inte ändra på, även om protesterna haglar över att tidningen är "tråkig" och alltför teknisk.

Visst lyfter man på ögonbrynen som ansvarig utgivare, när man får höra att till och med chefer hellre vill läsa om nya byggnationer innanför FFV-grindarna än viktiga händelser på våra olika affärsområden, men det stannar vid den reaktionen.

Jag hoppas – inte minst för deras medarbetares skull – att de visar intresse för företagets verksamhet på andra sätt, annars är det en katastrof.

Om du tillhör dem som tycker att alla artiklar som berör FFV Aerotechs breda verksamhet är tråkiga, så bör du fråga dig själv vad det beror på. Eftersom varken redaktören eller de flesta av divisionsskribenterna är tekniker, skriver de på ett "vanligt", ganska enkelt språk. Från teknikerhåll får de ofta höra att de är alltför energiska med

att förklara alla begrepp – "det där vet ju alla" – men de ger sig inte. ALLA ska kunna förstå vad det handlar om! Det målet bör vara gemensamt för alla som skriver i Tech-In!

Frågan är alltså varför du upplever artiklarna som "tråkiga". Ta dig en funderare på den saken!

Sånt som lättar upp

Tech-In ska också ha inslag av "lättare karaktär", typ kåserier, idrottsaktiviteter, insändare och dylikt.

Det är här som vårt behov av debatt kommer in. Till min förskräckelse fick jag höra av redaktionsrådet att det förekommer uppfattningar om att det "inte tjänar något till att säga sin mening i Tech-In, för det refuseras ändå och kommer aldrig i tryck"! Varifrån kommer den felaktiga uppfattningen?

Hittills har vi inte refuserat någonting – det enda vi inte godkänner är direkta personangrepp och sådant som strider mot vanlig svensk pressetik. Testa oss gärna! Vi vill ha igång en välgörande och nyttig debatt inom företaget och det finns alltid utrymme för detta i personaltidningen.

I fortsättningen ska vi lämna en symbolisk ruta öppen för debatt, den förblir tom, om ingen har något på hjärtat och vill fylla den med innehåll.

Det ska bli spännande att se vad enkäten om Tech-In i förra numret avslöjar. Vi är beredda att göra många förändringar av tidningen, dock inga sådana som skapar osäkerhet kring frågan om vilket företag Tech-In representerar. Vi råkar nämligen vara tämligen stolta över FFV Aerotech och Aerotech-gruppen. Vi hoppas att du är eller blir det också!

Reserverad plats

I fortsättningen kommer vi då och då att lämna en symbolisk ruta "öppen för debatt" – det är din sak att se till att den fylls med innehåll...

Per Åke Dahlström
Stab Organisation och Personal

En ökning som är klarare än klar...

Vid den här tiden ifjol berättade vi om en "klar ökning av faktureringen 1986" jämfört med året innan. Det rörde sig om cirka 180 miljoner kronor plus. Vad ska vi säga om årets siffror? 1987 ökar faktureringen med bortåt 300 miljoner kronor – en ökning som framförallt berör områdena civilt och export. Hur "tårtbitarna i faktureringskakan" fördelar sig, kan du se på bilden här intill.

Svenska försvarets framtida storlek och riktning är en mycket betydelsefull faktor för FFV Aerotech. Utvecklingen på det här området går mot ökade kostnader, som tyvärr inte kompenseras helt av ökade anslag. Det innebär bland annat att försvarsanslagen för materianskaffning minskar. Behovet av besparingar blir allt större, vilket får till följd att särskilt underhållsområdet uppmärksammas.

Utifrån detta måste vi agera klokt och målmedvetet. Det har exempelvis visat sig att samarbete med andra företag, oavsett om det gäller utveckling, produktion eller marknadsföring, blir mer och mer betydelsefull för oss. Det är en nödvändighet, om vi ska nå fortsatta framgångar på såväl den traditionella som nya marknaden.

Det har också visat sig att vi har mer att hämta i det så kallade "närområdet" – Norden – förutsatt att vi tränger djupare in på det området. Aktiv marknadsföring pågår redan från många enheter inom vårt företag. Fler företagsmensamma aktiviteter planeras under 1987, bland annat ska vi anordna

Vadå, fakturering?

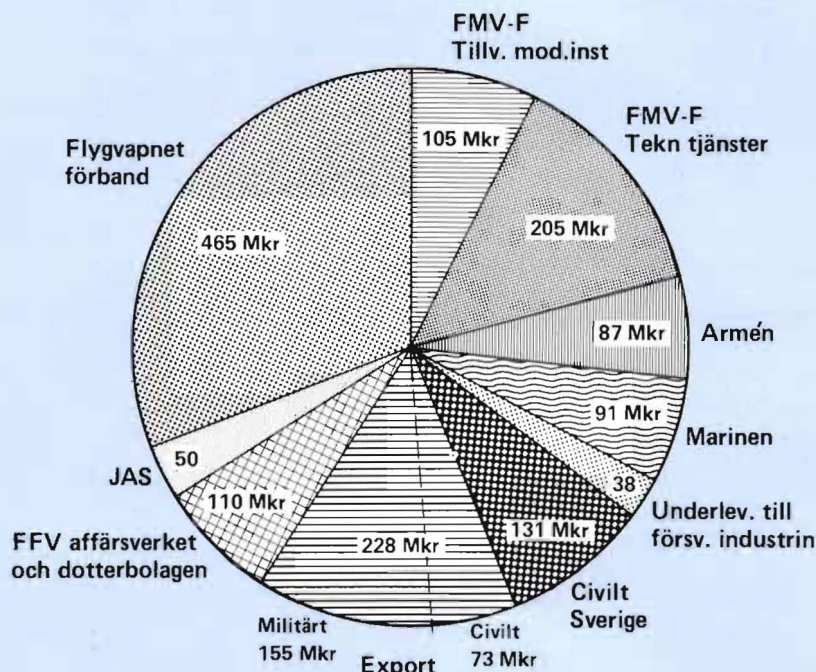
Her är äppelförsäljare. De beställningar han fick in 1986 för leverans under 1987, kallar han sin ORDERSTOCK.

Eftersom han är en skicklig affärsman, har han också gjort en beräkning över förväntade äppelbeställningar under 1987. Den beräkningen kallar han ORDERINGÅNG.

Men hur går det med leveranserna då? Om han inte levererar äpplena, får han ju inte in några pengar. Jo, till sin stora glädje har han klarat leveranserna över förväntan och fakturerat, tagit betalt, allteftersom.

När han jämför med motsvarande förhållanden ifjol, upptäcker han förnöjt att FAKTURERINGEN ökat. Det bådär gott för framtiden...

Prognos 1987 Kunder och fakturering 1.510 Mkr

"Öppet Hus" i både Finland och Danmark.

Låt oss nu titta lite närmare på innehållet i "tårtbitarna" i cirkeldiagrammet:

Underhåll mot FV

Verksamheten med underhåll åt flygvapnet domineras fortfarande av flygplan 37 Viggen, med ingående motor RM8.

FMV:F – mod m m

Den här delen av cirkeln innefattar modifieringar, tillsynsverksamhet och ombyggnader av både flygplan och helikoptrar.

FMV:F – tekniska tjänster

Här finns konsultarbeten och produktionsuppdrag, så kallade "mjukvarujobb", exempelvis förslag till underhållsoptimering och andra förbättringar.

Armé-jobb

Det gäller exempelvis underhåll av gasturbin till stridsvagn 103 med mekaniska komponenter. Likaså underhåll av robotar, elverks- och optik/optronikmateriel samt apparater, instrument och motorer till arméns helikoptrar.

Marinjobb

För marinens räkning utför vi underhåll på såväl helikoptrar med ingående motorer som gasturbiner för torpedbåt Spica. Underhåll av tröghetsnavigeringsutrustning, gyron och instrument för exempelvis elledning på torpedbåtar, ingår också i den här biten.

Export

Lägg märke till att jag i år delat upp exportbiten i civilt och militärt. Den största biten i den militära exportdelen utgörs av projekt 35 Österrike.

Jan-Olof Hällberg, CF10, stab Företagsutveckling

Jan-Olof Hällberg bjuder på "fakturerings-tårta" – vilken bit som är "din" torde framgå av diagrammet.

Hydraulaggregatet till JAS måste vara rätt kalibrerat!

FLYGTEKNIK. I slutet av 1986 levererade FFV Aerotech i Linköping det första hydraulaggregatet till flygplan JAS 39 Gripen. Aggregatet, som är utvecklat och tillverkat av division Flygteknik, används nu som kraftkälla i den hydraulsystemrigg, som SAAB-SCANIAS Flygdivision byggt upp till flygplanet.

I hydraulaggregatet ingår komponenter från det världsomspännande företaget Mecman Hydraulik AB i Stockholm. För att vara säkra på att komponenterna har riktiga grundvärden, har de vänt sig till division Flygteknik för att få hjälp med kalibreringen.

Det finns för övrigt inget annat företag i Sverige, som klarar just den här avancerade mätningen av tryck och volymer!

För framtagningen av hydraulaggregatet till 39 Gripen har avdelning Flygplan använt sig av erfarenheterna från samma aggregat till flygplan 37 Viggen.

– Precis som sin föregångare ska det nya aggregatet användas för funktions-test av flygplanets totala hydraulsystem. JAS-systemet kräver emellertid högre tryck och större volym för systemtest. Därför har vi byggt om 37-aggregatet med en större pump, en tryckreducerenhet och en fläktskyld värmväxlare, förklarar Rolf Hultman, konstruktionsansvarig för det här projektet.

– På det här sättet kan aggregatet användas både till flygplan 37 och 39. Genom en relativt enkel pilotstyrd manövrering från hydraulaggregatets panel, väljer man önskad flygplanstyp. Aggregatet körs igång och testkörning av systemet kan påbörjas.

– Genom att aggregatet kombineras med en speciell reducerenhet, som vi själva tagit fram, går det också att mjukköra systemen. Operatören väljer själv om han vill fininställa och kalibrera enskilda hydraulkomponenter eller hela systemet, säger Rolf.

Saknar resurser

Det hydraulaggregat, som levererades till SAAB-SCANIAS Flygdivision i slutet av förra året, används således nu som kraftkälla i hydraulsystemriggen. Uppbyggnaden av riggen är en exakt kopia av de system, som ingår i flygplan 39.

– På så vis kan tillverkaren SAAB-SCANIA redan i prototypstadiet hitta eventuella svagheter, göra förbättringar och därmed också öka systemets tillförlitlighet. Det är därför det är så vik-

Rolf Hultman (mitten) och Stefan Nilsson (tv) från division Flygteknik är glada över att FFV Aerotechs kalibreringsresurser kommer till nytta även för Mecman Hydraulik AB, här representerade av Bo Lindblom. Foto: Benny Aretun

VISSTE DU?

att division Flygteknik håller sig väl framme på området flyg- och fordonshydraulik? Inom avdelning Apparat finns en särskild grupp, som arbetar just med avhjälpande underhåll, reparationer, skadeanalyser, modifieringar och service på hydraulikområden. Härifrån kommer förslag på såväl underhållsintervall och förväntad tillgänglighet som modifieringsförslag för bättre driftsäkerhet och ökad lönsamhet.

I Apparatavdelningens terminskalibrerade testutrustningar, där de dokumenterar och garanterar parametrarnas exakthet, kan de snabbt konstatera om en pump eller en motor – enskilt eller kopplade i system – uppfyller ställda krav.

Gruppen Flyg- och Fordonshydraulik arbetar också med underhållsföreskrifter, verktyg, provriggar, driftsättningar, publikationer och utbildningsverksamheter.

Visste du att FFV Aerotech i Linköping är licensierade enligt OFP (oförstörande provning) för sprickletning?

Mångårig erfarenhet från flyghydraulområdet borgar för kvalificerade provresultat även på fordonshydraulikens område.

Specificerade krav på komponenter och system, som måste vara verifierade, har gjort division Flygtekniks Apparatavdelning till en högt värderad resurs för flygvapnet, bland annat när det gäller underhåll och provning av hydraulpumpar.

Visste du det? Nu vet du!

Benny Aretun

► tigt att vårt hydraulaggregat är rätt kalibrerat, säger Rolf.

Det här är något som även Mecman Hydraulik AB tagit fasta på. De är leverantör av många av hydraulkomponenterna och även komponenter till reducerenheten. Trots all annan kapacitet hos detta företag, saknar de resurser för kalibrering av tryck och volymer. Därför har de vänt sig till division Flygteknik för att få hjälp med den saken.

– Kalibreringen föregås av bland annat stora krav på renlighet. Här samarbetar vi även med FFV Materialteknik. Deras resurser för oljeanalys, renlighetskontroll med mera är ovärderliga för oss i det här sammanhanget, avslutar Rolf.

Benny Aretun

Datalära

Ny kurs under gammalt namn

SERVICE. "Datalära" är en tvådagarskurs som har funnits några år, men som nu fått en ordentlig ansiktslyftning av Internkonsult i Linköping.

Tidigare användes Riksdataförbundets kursmaterial, men nu har man tagit fram ett material, som är direkt anpassat till FFV Aerotech, med till stora delar nytt och aktuellt innehåll. Den största förändringen innebär, att kursdeltagarna nu får göra praktiska övningar på persondatorer, även med enkla inslag av programmering.

"Datalära" är en grundkurs, som ska ge allmän kännedom om vad datateknik är och hur den används, konsekvenserna av tekniken och insikt i hur man kan påverka dess tillämpning på den egna arbetsplatsen. Teoriavsnitten i kursen handlar om maskin- och programvara, datasäkerhet och databrott, datalagen, ergonomi, FFV-system med mera. Dessutom gör man ett internt studiebesök på en minidatoranläggning.

I december förra året hölls den första kursen i det nya utförandet, med deltagare från bland annat division Motor i Arboga samt ett antal chefssekreterare.

Kommentarer

Så här tyckte några av kursdeltagarna. - Blandningen av teori och praktik tyckte jag var bra. Sen var kunskapsnivån lagom, vilket inte alltid är fallet! Studie-

besöket på Avionik gav också mycket tack vare våra nyförvärvade kunskaper, tyckte Ulla Sundström, CF11, som är sekreterare.

- Jag hade nog behövt lite mer praktik, kanske en halv dag till inte hade varit så dumt. Annars tyckte jag kursen gav en mycket bra snabbinformation om hur datorn är uppbyggd. Vi som inte har mött fenomenet redan under skoltiden vi behöver verkligen denna insikt. Alla chefer bör verkligen gå den här kursen, vi kommer ju inte undan datorernas intåg och vi måste i alla fall känna till grunderna. Det har faktiskt resulterat i att jag nu själv går till våra terminaler och kollar via PROSTYR hur läget är. Förr frågade jag hellre någon "som kunde" ... Nu känner jag en helt annan säkerhet och det är tack vare "Datalära", berättar Lars Lindberg, MR50, sektionschef.

Positivt mottagande

Kursledarna Per Pettersson, Hans Smedjeberg och Ann Pettersson från Internkonsult i Linköping var nöjda med att kursen föll så bra ut. De menade, att en sådan här kurs kan väcka intresset för datatekniken och eliminera eventuell rädsla, få deltagarna att lära sig att dra nytta av datorn som arbetsredskap, men också våga ifrågasätta system som inte fungerar bra. Internkonsult kommer att fortsätta med kursen "Datalära" i den nya tappningen. Under våren planeras tre kurstillfällen i Linköping och ett i

Den pärmen borde fler ha

FLYGTEKNIK. Det här är något, som trots sin enkelhet, passar bra under rubriken "berömvärda initiativ".

Evert Klasson, verkstadschef för enheten Elektronik hos Apparat Produktion, är initiativtagare till den pärm vi tänker berätta om.

- För några år sedan undrade jag om det inte fanns någon sammanställning över vilka flygplan och helikoptrar vi arbetar med inom FFV Aerotech. När svaret blev nej, gjorde vi en egen pärm, säger han.

Det produceras många trycksaker inom vårt företag, både som information till oss anställda och till våra kunder eller gäster. Likaså produceras informationsmaterial för alla nyanställda, men en sak har vi tydligen missat: Att göra en presentation av alla flygplantyper vi arbetar med inom FFV Aerotech.

För Evert Klasson och hans 30-tal medarbetare är det här inget problem. De har ordnat saken själva: En vanlig, enkel pärm, som innehåller bilder och intressanta upplysningar om varje flygplan eller helikoptertyp, som ingår i vårt verksamhetsområde.

- Alla nyanställda har varit mycket intresserade av att få titta i den här pärmen, som alltså bara finns i ett enda exemplar. Vi har samlat ihop bilder i lösbladssystem på alla system vi jobbat eller jobbar med, bara för att de snabbt ska kunna göra sig en bild av hur bred vår kompetens är, säger Evert.

- Nu har vi förstås inte avsatt någon tid för uppdatering, så det kanske saknas någon nytillkommen typ, men i stort sett kan vi visa vad det är vi håller på med inom FFV Aerotech.

En snabb bläddring i pärmen och du ser vilka militära och civila flygplan och helikoptrar som ingår i vår "kunskapsbank" - det är väl något att ta efter för fler enheter inom företaget, eller kan vi rent av vänta oss en mera "central lösning"?

► Arboga. Dessutom kommer man att kunna erbjuda chefer en liknande kurs. Det blir då fråga om specialutbildning i grundläggande ADB med tonvikt på ADB som beslutsstöd.
Ann Wilson

Hans Smedjeberg, Ann Pettersson och Per Pettersson vid Internkonsult är kursledare för nya kursen "Datalära". Foto: Ann Wilson

Flygplatsseminarium i Ängelholm lyckad satsning av Flygplatsteknik

GS. I slutet av februari anordnade avdelning Flygplatsteknik ännu ett flygplatsseminarium. Denna gång fick Ängelholm bli mötesplats för "flygplatsfolket" – en lyckad satsning, eftersom närmare 30 deltagare kom från södra och västra Sverige samt från Danmark.

– Vi är inte här för att i första hand sälja våra produkter, utan för att informera om det senaste på teknikfronten när det gäller flygplatsteknik samt föra en dialog med deltagarna och lyssna till deras synpunkter och eventuella problem, sa Claes Thagemark, försäljningschef inom avdelning GF.

Första flygplatsseminariet anordnade GF våren 1986 hemma i Östersund. Deltagarna kom från Luftfartsverket, flygvapnet, konsultföretag och civila flygplatser i Sverige. Vid detta tillfälle hade dock inte så många flygplatsansvariga från södra delarna av landet möjlighet att närvara.

– Att vi valde Ängelholm som mötesplats den här gången, berodde dels på att vi ville att deltagarna skulle ha nära till seminariet. Dels har vi ju levererat den senaste flygplatsbelysningen till F10 och kunde alltså visa den på plats, säger Emanuel Sandberg, försäljare hos GF och ansvarig för alla praktiska arrangemang kring seminariet i Ängelholm.

Evert Jönsson (tv) i en intressant diskussion om flygplatsljus med representanter från bland annat Jönköpings, Sturups och Landvetters flygplatser.

Emanuel Sandberg (th) pratade flygplatsbelysning med Ole Hald från danska luftfartsmyndigheten och Hans Fabricius (mitten) från Köpenhamns luftfartsväsen på Kastrup.

Hälften från Danmark

GF har nyligen gjort en rundresa till de danska civila flygplatserna. Det visade sig, att FFV Aerotech var ett okänt företag på den här marknaden. Det kan man knappast säga att det är idag: Hälften av alla seminariedeltagarna kom från Danmark. De representerade både små och stora flygplatser, ja till och med danska luftfartsmyndigheten fanns med i skaran.

– Sedan Emanuel Sandberg och Hans Wikblom besökt oss blev vi nyfikna på FFV Aerotechs flygplatstekniska kunskande och ville veta mera. Därför tackade vi ja till inbjudan till seminariet, sa en av de danska flygplatscheferna.

Mjuk- och hårdvara

Seminariet bestod dels av föredrag om aktuella teknikområden, exempelvis strömförsörjning för flygplan, halkvarningssystem för bland annat flygplatser och givetvis flygplatsbelysning med tillhörande utrustning. Dels fick deltagarna vara med om ett studiebesök till F10, för att se närmare på armaturer och reglerutrustning med mera, som avdelning Flygplatsteknik utrustat flygplatsen med. I konferenslokalen fanns även olika typer av armaturer uppställda, samt en skärmställning med information om division GS verksamhetsområden.

Intresset för hårdvaran var påfallande stort, men även föredragen följdes av frågor och diskussioner, som visade att GF prickat rätt beträffande programuppläggningsen.

Mer om flygplatsseminariet kommer i FFV-nytt.

"Gammalt" folk på nya platser

MOTOR. Det här är personalstaben på division Motor, från vänster Inger Svärd, Göran Lejerwik och Kerstin Eriksson. Motor har alltså, i likhet med Avionik, anställt egna personalplanerare sedan årets början. Men det var först i mitten av februari som Inger och Göran kunde flytta från Personalservice till sina nya rum i byggnad 39.

På Motor arbetar båda med personalrekrutering. Inger ansvarar för avdelningarna Turbojet RM6/9/12, Turbojet RM8 och Motorprovning, medan Göran tar hand om Reparationsverkstaden, avdelningarna Gasturbiner och Turboaxell/Turboprop samt staberna. Dessutom kommer båda att arbeta en hel del med strategisk personalplanering inom divisionen. Göran har adress MH10 och telefon 1354, och Inger när du på adress MH20 och telefon 1853.

Kerstin Eriksson sköter numera expeditionsarbetet åt såväl personalplanerarna som åt kvalitetsstaben och har samma adress och telefon som tidigare, MK01 telefon 1479.

AVIONIK. Till vår stora glädje återvände Anders Östergren till Avioniks marknadsavdelning i mars.

Efter en kortare sejour utanför företaget lyckades vi locka honom tillbaka. Här kommer han, liksom tidigare, att arbeta som försäljare med huvudsaklig inriktning på området Mätteknik.

"Riggas om" med ny teknik

MOTOR. Att som tvååring börja tala om en ny generation – det är utveckling det!

Just en sådan utveckling genomgår Testriggruppen vid avdelning Motorprovning.

Dit flyttade verksamheten för två år sedan, och redan nu bygger man den nya generationens testriggar.

Jan-Olov Frölind, som leder gruppens arbete, berättar vad det är som händer just nu.

– Vi har en rad projekt på gång som sträcker sig en bit in på 90-talet. Men det som nu är högaktuellt är den nya hydraul- och luftprovrigg som vi bygger åt Försvarets Materielverk.

– Det handlar om prototypen till en helt ny generation provutrustningar, som bygger på avancerad elektronik för att ylla de krav som nya flygplanssystem ställer, säger han.

Säkerhet

Det är inte bara tekniska krav som ska uppfyllas. Säkerhet och skyddsaspekter är minst lika viktiga.

– Ifråga om det har vi haft ett ingående samarbete med både Statens Anläggningsprovning och Sprängämnesinspektionen. Bränslet i riggarna är ju en, minst sagt, högexplosiv vara, påpekar Jan-Olov.

– Vår utrustning ligger alltså väl inom gränserna för alla skydds- och säkerhetskrav, vilket kan ge oss stora konkurrensfördelar på sikt.

FFV Aerotech äger nämligen konstruktionen och kan därför så småningom bygga och sälja riggen även till andra kunder.

Mångsidig

– Projektet började för två år sedan med att FMV gav Björn Wolgers på avdelning Fordon i Östersund i uppdrag att ta fram underlag för modifiering av befintliga riggar, berättar Jan-Olov.

– Men någon modifiering blev det aldrig fråga om. Det kostade för mycket. Istället föreslog Björn tillsammans med avdelning Motorprovning nyutveckling.

Resultatet blir nu en "mångsidig" rigg, som klarar komponenter för hydraulik, luft, bränsle och el. Det rör sig om ungefär 400 olika objekt i en rad olika flygsystem inklusive JAS.

En filosofi

Med den nya riggen driver avdelning Motorprovning fram sin filosofi om ett

Björn Wolgers, närmast kameran, och Jan-Olov Frölind inspekterar den nylevererade hydraulmodulen till riggen. Modulen med hydraulpump, tank och reglerutrustning är en av de delar som legotillverkas. Den kommer att placeras i ett separat utrymme för att ljudnivån i själva provrummet ska kunna hållas nere så mycket som möjligt. Foto: Anne Allard

och samma mätsystem för motorprovutrustning, provhus och provriggar. En enhetlighet som gagnar både säljare och köpare.

Riggen installeras på F13 i Norrköping första veckan i juni. Det här handlar om en affär på cirka 3,5 miljoner kronor för FFV Aerotech.

Nu sväller dessutom verksamheten ut och kräver utrymme att växa på. Projekteringen för en utbyggnad av lokalerna pågår redan.

Bara början

– Det här är bara början. FMV planerar redan serietillverkning av riggen för samtliga flygflottiljer, säger Jan-Olov. Det skulle betyda tillverkning av två riggar per år i fem års tid och "full sprutt" på verksamheten.

En lång rad sektioner kommer att hjälpa till: Sektion Basmateriel, GB30, i Östersund för ombyggnaden av flottiljus. Sektionerna Datorsystem, Mät- och Styrsystem samt Verkstad inom avdelning Motorprovning. Konstruktionssektionen vid division Avionik. Och dessutom läggs en del legotillverkning utanför företaget.

Anne Allard

Nytt avtal för marinmateriel

MOTOR. – Det här produktavtalet ställer helt nya krav på oss ifråga om planering av verksamheten, säger Lars-Göran Widmark på avdelning Gasturbiner.

– Samtidigt ger det oss ett större tekniskt ansvar än tidigare, och möjlighet till en jämnare arbetsvolym, vilket blir mer lönsamt för oss.

Lars-Göran ansvarar för marinens gasturbinmateriel vid avdelning Gasturbiner inom Motordivisionen. Det området berörs av det senaste produktavtalet mellan FFV Aerotech och Försvarets Materielverk, FMV.

– Parterna har beslutat att under de tre avtalsåren införa maximipris för arbetsdelen, fast pris på reparationer och löpande räkning för nya reservdelar, berättar Lars-Göran.

– När avtalet sedan förlängs hoppas vi ha fått så mycket nytt underlag att den här kombinationen kan göras om till ett totalt fastprisavtal.

Information

– Nu kommer vi att sprida information om avtalet inom avdelningen så att alla ska förstå vikten av att vi uppfyller våra åtaganden, säger Lars-Göran.

– Ett sådant åtagande är serviceunderhållet, som innebär att våra servicelag arbetar ute på båtarna. Det arbetet är väldigt viktigt för oss, eftersom det ger oss en direktkontakt med användaren.

– Tillsammans med marinen ska vi nu arbeta med förebyggande underhåll. Det ankommer på oss att föreslå vilka motorer som kräver överyn baserat på tillståndskontroller, gångtider, historik och andra data.

– En sådan planering och framförhållning gagnar kunden med minskade reservdelskostnader och med högre tillgänglighet, eftersom motorerna håller längre, avslutar Lars-Göran.

Anne Allard

Hjälp till att sätta färg på årsmötet

Konstföreningen Färgtrollet i Arboga har årsmöte tisdagen den 31 mars klockan 19.00. Plats: Stadsbibliotekets hörsal. En konstfilm kommer att visas och tre konstblad lottas ut under kvällen. Gamla som nya medlemmar hälsas välkomna att vara med på årsmötet!

Med vänliga hälsningar!

Susanne Linde
(valberedningen)

Tag chansen att få en biljett

Har du lagt märke till vårt mycket generösa erbjudande som gäller under hela jubileumsåret 1987? Vi vill att även du ska få möjlighet att fira staden Linköpings 700 år.

På gula affischer på anslagstavlor kan du läsa mer om vårt kulturarrangemang.

I korthet fungerar det så här:

- Köp två biljetter till kostnaden av en till vilket kulturarrangemang som helst under 1987 i Linköping.
- Vi har 30 000 och dessa går åt snabbt så skynda dig om du vill köpa eftertraktade biljetter.
- Det gäller allt från fotboll till konserter.

Kontakta **Hans Anse**, tel 392 eller **Kurt Johansson**, tel 402.

Nu är jag mellan 60 och 70 år.
Tack till alla som på ett eller annat sätt uppvaktade mig "när det hände".
Arne Lilja, FT65

Apparat-mästerskap på skidor – en tävling som kan bli tradition?

FLYGTEKNIK. Vet ni vad en tiondel av alla anställda inom avdelning Apparat gjorde på onsdagskvällen den 4 mars?

Jo, de åkte skidor eller fanns med i hejarklacken vid Hellgrenshagen i Malmslätt. Det var nämligen dags för det första Apparatmästerskapet på skidor – ett lyckat arrangemang, som troligtvis blir tradition härnäst.

Initiativtagare till Apparat-mästerskapet är Ragnar Orest, FA28. Det var också han som såg till att inbjudan till tävlingen gick ut i god tid, samt att alla praktiska arrangemang kring mästerskapet klaffade.

– Efter tävlingen bjöd vi på ärtsoppa för alla tävlande och övriga närvarande. Det blev en trevlig tillställning med prisutdelning och allt som hör till, berättar han.

Mästerskapet bestod av två klasser, herrar tio kilometer och damer fem kilometer. "På begäran" anordnades också i sista stund en motionsklass för både damer och herrar på två och en halv kilometer. I den sistnämnda klassen förekom ingen tidtagning, utan var

och en fick åka i egen takt.

I herrklassen segrade Sten-Olof Alsén, följd av tvåan Magnus Olsson och trean Peter Surin. Av sekretesskäl ska vi inte tala om vem som kom på fjärde plats i den klassen, men det torde vara känt inom Apparatavdelningen i alla fall vid det här laget...

I damklassen var det enkelt att korasegraren: Gunilla Kleist var nämligen den enda damen som ställde upp i tävlingen.

– Tävlingsandan var inte att ta miste på, särskilt i herrklassen. Ingen gav sig frivilligt! Trots att det var tio grader kallt på kvällen, så fick vi uppleva några härliga timmar tillsammans, säger en nöjd Ragnar Orest.

Lilla Vasaloppet? Nej, men Apparat-mästerskap på skidor, en tävling som präglas av stor kamplust, inte minst i herrklassen... Trots att "Kung Bore" visade sin styrka ställde många upp i tävlingen och gjorde sitt yttersta för att ta hem segern. Efter avslutat mästerskap smakade det förträffligt med varm ärtsoppa, både för åkare och åskådare.

Tech-In

Adress: FFV Aerotech, CO
732 81 Arboga
Telefon: 0589-818 59

Ansvarig utgivare: Per-Åke Dahiström, CO
Redaktör: Britt Blom, CO

Divisionsombud: Motor och Avionik:
Anne Allard, AA23
Service: Ann Wilson, SD52
Flygteknik: Benny Aretun, SD54
GS: Hans Brännström, GP30
Export: Britt Blom, CO

Redaktionsråd: Ansvarig utgivare
Redaktör
Samtliga divisionsombud
Roger Thelénus, FCTF Arboga
Conny Petersson, SF Linköping
Hans Brännström, FCTF Östersund